

2022

Vuosikertomus

Tulevaisuuden sosiaali-
ja terveyskeskus -ohjelma

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Sisällys

■ Hankejohtajien tervehdys	3
■ Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma.....	5
■ Vuosi 2022 lukuina ja vastuullisuus	7
■ Teemakokonaisuudet ja asiantuntijatuki.....	9
■ Viestintä.....	16
■ Yhteistyökumppanit.....	7
■ Henkilöstö.....	19

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Vuosi 2022: Positiivista pöhinää ja siltaamista uusiin rahoituslähteisiin

Vuonna 2022 jatkoimme alueiden tukemista hyväksi havaituilla toimintamalleilla. Valtaosa tapahtumistamme oli webinaareja, ja niissä harjaannuimmekin ammattilaisiksi.

Vuosi toi mukanaan hanketuella vielä kolme uutta sisältökokonaisuutta: valtionavustusten täydennyshakukierroksella uutta rahoitusta jaettiin myös nuorten maksuttoman ehkäisyn kokeiluun sekä vanhuspalvelujen ja kuntoutuksen kehittämiseen ja toimintakykymittareiden käyttöönoton pilotointiin.

Näkökulmamme on aina koko sotessa

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen ovat koko ajan kulkeneet tasapainoisesti ohjelmassamme. Tästä nostettakoon kaksi esimerkkiä vuoden varrelta.

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työpajasarja tuotti mittavan materiaalipaketin ja visuaaliset muistiinpanot sosiaalihuollon keskeisistä kehittämiskohteista.

Perusterveydenhuollossa toteutettu Hyvä vastaanotto -valmennus päättyi vuoden lopussa hyviin tuloksiin.

Kuvassa Anu Muuri (vas.) & Anu Niemi

Yhteistyö vahvistaa uutta yhteistä identiteettiä

Olemme tukeneet alueiden valmistelijoita kehittämään toiminnallista sote-integraatiota ja asiakaslähtöistä ajattelua. Työkaluiksi uudistuksiin olemme yhteiskehittämällä tuottaneet hyviä toimintamalleja kaikkien vapaasti hyödynnettäväksi.

Alueellisten hankkeiden toteuttaminen on edellyttänyt yhteistyötä yli kuntarajojen. Näin on syntynyt hyvinvointialuekohtaisia verkostoja, jotka auttavat uuden työyhteisön identiteetin syntymisessä.

Saattaen vaihtaen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan

Vuoden aikana käynnistyi myös Suomen kestävän kasvun ohjelma, jonka tavoitteet kytkeytyvät monin osin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Siksi THL:ssä on tehtykin ohjelmien kesken tiivistä yhteistyötä. THL:n kansallinen tuki palvelujen kehittämisen toimeenpanoon jatkuu saattaen vaihtaen vuoden 2025 loppuun asti.

Hankejohtajat **Anu Muuri & Anu Niemi**

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

” **Olemme kiinnittäneet erityistä huomiota siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen kulkevat tasapainoisesti.**

Mikä on Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma?

Osana sote-uudistusta sosiaali- ja terveysministeriö käynnisti vuonna 2020 Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelman, joka jatkuu vuoden 2023 loppuun asti. THL tukee ja koordinoi ohjelman hankkeiden työtä alueilla.

Ohjelman tavoitteet

Parantaa

palveluiden yhdenvertaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta.

Varmistaa

palveluiden laatu ja vaikuttavuus.

Siirtää

toiminnan painotusta ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.

Vahvistaa

palveluiden monialaisuutta ja yhteentoimivuutta.

Kun edellä mainitut tavoitteet toteutuvat, myös kustannusten kasvu voi taittua.

Ohjelman toteutus

Hyvinvointialueet toteuttavat ohjelmaa valtionavustuksilla.

Vuonna 2020 STM myönsi alueellisille hankkeille 70 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 ohjelman täydennyshaussa STM myönsi alueellisille hankkeille 141 miljoonaa euroa.

Ohjelman johtaminen ja koordinointi

STM rahoittaa ja linjaa ohjelmassa tehtävää kehittämistä.

THL koordinoi tekemistä. Pohjana ovat THL:n tutkimus- ja arviointityö sekä tiedonhallinnan ohjaus.

Ohjelman tuki THL:ssä

THL:n tuen painopisteet vuonna 2022 olivat erityisesti mielenterveys- ja päihdepalvelut.

Tekemisen vuosi 2022

Yli
80
alueellista
tilaisuutta.

Yli
40
kansallista
tilaisuutta.

7 kansallista Teams-
teemaryhmää, joissa
yhteensä yli

40
kanavaa.

Tilaisuuksissa yhteensä noin

10 000

Osallistujaa.

Yli

70

esitystä, alustusta tai luentoa
yhteistyökumppaneiden
tilaisuuksissa.

24 ajankohtaiskirjettä, jolla yli

2700

 tilaajaa.

Alueviestit

5 alueella

4-10
kertaa vuodessa

yli
1600 tilaajaa yhteensä.

Vastuullisuus on tekoja

Toimintamme lähtökohtana on sote-ammattilaisten työn kehittämisen tarpeet. Ratkaisumme perustuvat aina tietoon ja käytännön työn perusteelliseen tuntemiseen.

Varmistamme työn laadun ja tuloksellisuuden puolivuositain kolmannen osapuolen arvioinneilla.

Toimintamme on läpinäkyvää kaikille – sidosryhmille, henkilöstölle ja rahoittajalle.

Järjestämme tilaisuudet muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta etätapahtumina. Kaikilla on yhtäläinen mahdollisuus osallistua ja pienennämme osaltamme hiilijalanjälkeä.

Työyhteisömme on monimuotoinen ja -arvoinen. Toiminnan sujuvuuden ja työtyytyväisyyden takaa mahdollisuus työnohjaukseen.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Kansallinen mielenterveysstrategia määrittelee painopisteet, toimeenpanon keinot, välineet ja seurantatavan työllemme. Tavoitteeksi tuli perustason palveluiden vahvistaminen sekä perus- ja erityistason palvelujen yhteistoimivuuden kehittäminen.

Tavoitteiden saavuttamiseksi

- tuimme alueellisia kehittäjäverkostoja
- kehitimme nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja
- rakensimme ja paransimme tiedonhallintaa.

Järjestimme

- 4 kansallista verkostopäivää
- 16 yhteistyöaluetilaisuutta
- 7 psykososiaalisten menetelmien käyttöönoton ja juurruttamisen tilaisuutta.

Hyvä vastaanotto -valmennus kehitti palvelujen saatavuutta

Valmennuksella tuimme perusterveydenhuollon saatavuuden parantamista ja hoitotakuulain toimeenpanoa. Valmennus käynnistyi syksyllä 2021 ja viimeiset ryhmät saivat työnsä valmiiksi loppuvuonna. Yhteensä yli 300 terveydenhuollon ammattilaista osallistui valmennukseen.

Osallistujat perehtyivät omaan toimintaansa faktojen valossa, oppivat ymmärtämään kysyntää, siihen vastaamista ja tekivät tarvittavia muutoksia. Odotusaikojen lyhentäminen perustuu paikallisiin olosuhteisiin ja mahdollisuuksiin.

Saatavuuden rinnalla huomiota kiinnitettiin hoidon jatkuvuuteen ja paljon palveluja tarvitsevien asiakasryhmien hoidon parempaan hallintaan eli terveyshyödyn tuottamiseen.

Valmennukseen osallistuneiden tiimien keskeisiä oivalluksia

- Henkilöstön osallistaminen muutokseen
- Mitattava data kehittämisen perustana.
- Yhteiset pelisäännöt asiakkaiden ja potilaiden kohtaamiseen.

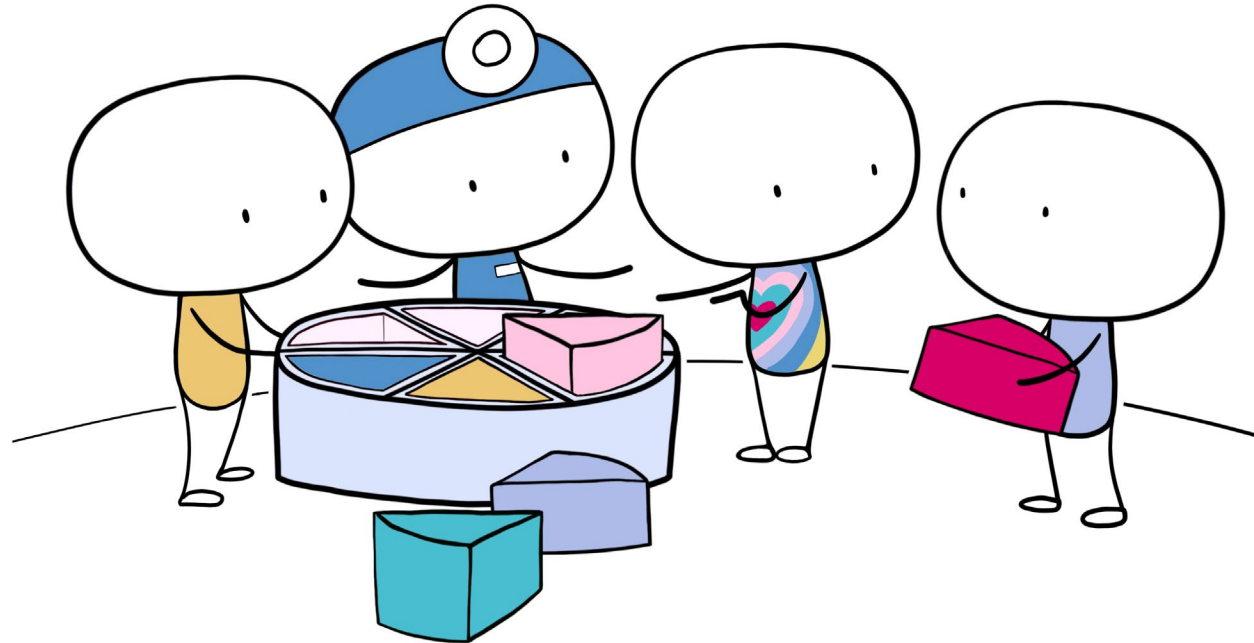

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työpajoissa hahmoteltiin kokonaiskuvaa

Sosiaalihuollon kehittämisohjelman työpajasarjassa käsitelimme sosiaalihuollon teemoja eri näkökulmista ensin kansallisissa webinaareissa ja niiden jälkeen alueellisissa työpajoissa.

Tuotimme työpajoista mittavan materiaalipaketin ja piirroskuvasarjan eli visuaaliset muistiinpanot sosiaalihuollon keskeisistä kehittämiskohteista.

Järjestimme työpajoja myös muun muassa rakenteellisesta sosiaalityöstä ja sosiaalityön vaikuttavista toimintamalleista. Julkaisimme etsivän sosiaalityön, matalan kynnyksen sosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallien kuvaukset Innokylässä.

**Vaikka palvelutarve voi näyttäytyä sektoreina,
asiakas on aina kokonaisuus**

Nuorten maksuton ehkäisy

Alle 25-vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn kokeilu käynnistyi. Mukaan lähti 17 aluetta, ja niiden lähtötilanteesta tehtiin alkukartoitus kyselyn avulla.

Hanketyöntekijöille perustettiin kehittäjäverkosto, joka kokoontui säännöllisesti. Verkostossa ideoidaan ja suunnitellaan yhdessä ja jaetaan hyviä käytäntöjä. Verkostotyön tueksi perustettiin Teams-kanava tukemaan tiedon vaihtoa.

Yhteydenpito alueiden kanssa oli tiivistä. Kehittäjiä tavattiin myös kasvokkain aluevierailuilla.

Kansallisia tilaisuuksia pidettiin neljä. Niiden fokuksena olivat tutkittu tieto sekä hyvät käytännöt ja toimintamallit.

Kuntoutus

Keväällä järjestimme kaikkien alueiden kuntoutuksen kehittämisen yhdyshenkilöille aloituswebinaarin ja haastattelimme kaikki yhdyshenkilöt.

Yhteistyöalueittain järjestimme työpajawebinaarit kuntoutuksen yleisestä toimintamallista.

Syksyllä pidimme kansallisen webinaarin kuntoutustarpeen tunnistamisesta ja jatkoimme teeman käsittelyä yhteistyöalueiden tilaisuuksissa.

Lasten ja nuorten kuntoutusta käsittelemme LAPE-ohjelman kanssa järjestetyssä verkostotapaamisessa.

lääkäiden toimintakyvyn arviointia kotikuntoutuksessa pohdimme webinaarissa TOIMIA-verkoston kanssa.

Kuntoutuksen koordinaatiota ja kehittämistä käsittelemme erilaisissa tapahtumissa sekä kuntoutuksen kehittäjien Teams-tapaamisissa.

Iäkkäiden palvelujen kehittäminen

Iäkkäiden palveluissa kehittämisen sisältöjä on runsaasti. Esittelimme kärkiteemoja messuilla ja erilaisissa verkostoissa.

Järjestimme neljä kansallista webinaaria sekä viisi kaikille avointa yhteistyöalueen tilaisuutta. Lisäksi pidimme pienimuotoisempia keskusteluja alueiden toimijoiden kanssa ja osallistuimme heidän työpajoihinsa.

Tilaisuuksien rakentamisessa huomioimme alueiden toiveet ja aiempien tilaisuuksien palautteet. Webinaareissa jaettiin alueiden hyviä käytäntöjä ja kuultiin asiantuntijapuheenvuoroja iäkkäiden hyvinvoinnista ja palveluista.

Autoimme kehittäjiä verkostoitumaan erilaisten kehittämissisältöjen ympärille sekä pyrimme löytämään vastauksia erilaisiin kysymyksiin. Perustimme kehittäjille Teams-kanavan, joka mahdollisti tiedon jakamisen ja verkostoitumisen.

Aluetoiminta ja aluekoordinaattorit

Me aluekoordinaattorit jatkoimme työtämme kehittämistyön tukijoina ja sparraajina. Pyrimme vastaamaan nopeasti alueiden tarpeisiin.

Saatoimme yhteen asiantuntijoita ja loimme yhteyksiä kansallisten ohjelmien kesken. Toimimme ohjelman sanansaattajina myös useilla yhteistyökumppaneiden foorumeilla ja tilaisuuksissa.

Järjestimme alueillamme erilaisia verkostotilaisuuksia ja olimme vahvasti mukana ohjelmamme kansallisten tilaisuuksien toteuttamisessa. Kansallisia tarkastelukulmia olivat esimerkiksi moniammatillinen tiimimalli ja sote-integraatio.

Alueviestit luotiin alueiden tarpeisiin

Alueviestit olivat vuoden 2022 uusi viestintäkonsepti.

Aluekoordinaattorit alkoivat julkaista omille alueilleen räätälöityjä alueviestejä. Ne ilmestyivät vuoden aikana 4-10 kertaa.

Alueviestit löysivät heti lukijansa: tilaajia oli vuoden lopussa yhteensä noin 1600 ja kirjeiden avaus- ja klikkausprosentit olivat huomattavasti paremmat kuin THL:n kirjeillä keskimäärin.

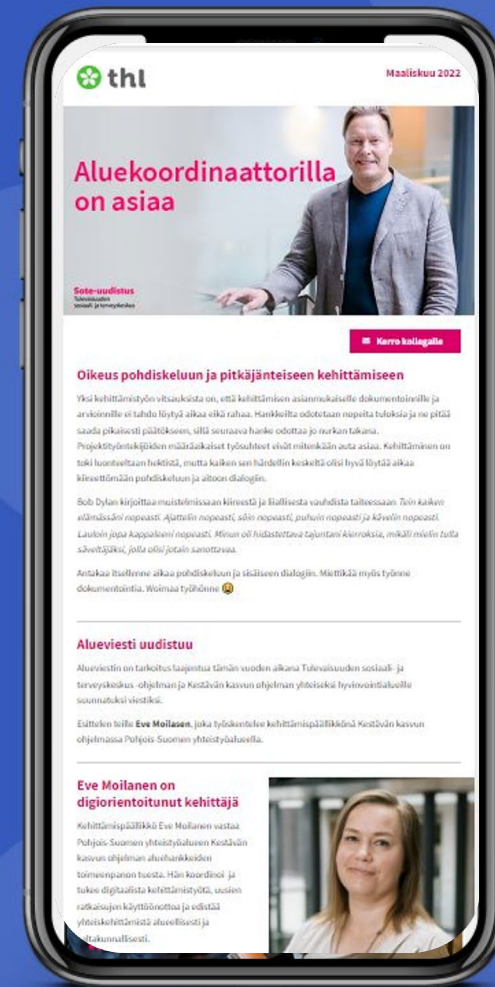
Ajankohtaiskirje ilmestyi edelleen joka toinen viikko, ja sen tilaajamäärä kasvoi tasaisesti. Vuoden lopussa tilaajia oli lähes 2700.

Muuten ohjelman viestintä jatkui entisissä kanavissa: soteuudistus.fi-sivuilla julkaistiin ajankohtaismateriaalia ja thl.fi/tulevaisuudensote-sivuilla ohjelman perustiedot.

Sosiaalisen median pääkanava oli LinkedIn, ja asiantuntijoiden somesparrausta jatkettiin.

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Yhteistyökumppanit

Ohjelmalla on useita yhteistyökumppaneita THL:n sisällä. THL:n perustehtävät, tutkimus ja tietotuotanto tukevat yhteistä kehittämistä.

Kaikki THL:n ohjelmat, strategiat ja hankkeet hyödyntävät THL:n tuottamaa tutkimustietoa sekä tilasto- ja rekisterituotantoon ja tiedonhallinnan ohjaukseen liittyvää tietoa.

Vuonna 2022 käynnistyi mittava Suomen kestävän kasvun ohjelma RRP, jonka tavoitteet ja sisällöt kytkeytyivät tiiviisti ohjelmaamme.

Innokylä on yhteisen kehittämisen alusta ja toimintamallien kotipesä. Myös ohjelmamme tilaisuuksien esitysmateriaalit jaetaan Innokylän kautta.

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveystakeskus

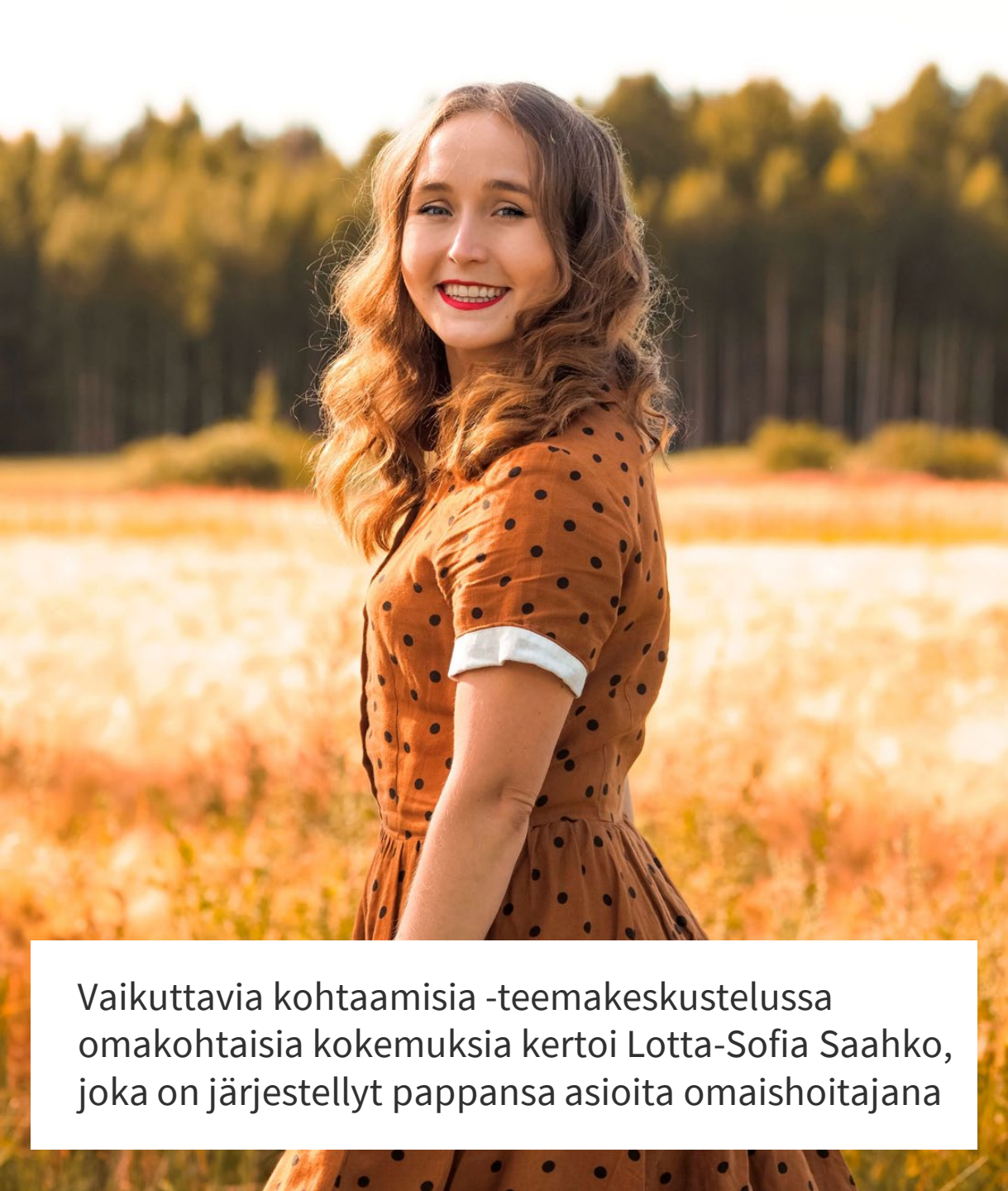

Järjestöjen sote-muutostuki -yhteistyö verkostoi järjestöt ja kehittämishjelmat

Ohjelmamme oli mukana Järjestöjen sote-muutostuen kanssa tehtävässä yhteistyössä, joka pyrkii edistämään yhteistyötä julkisen sektorin ja järjestöjen kesken.

Yhteistyöstä syntyi muun muassa Vaikuttavia kohtaamisia -teemakeskustelujen sarja. Keskusteluissa käsiteltiin lainsäädännön roolia osallisuuden toteutumisessa, tarkasteltiin ikäihmisen kohtaamia vaikeuksia palveluverkossa ja kuultiin aitoja asiakaskokemuksia palveluista.

Järjestöjen ja julkisen sektorin yhtenä käytännön yhteistyön menetelmänä perehdyttiin verkostodialogisuuteen, jossa korostuu monitoimijainen yhdessä ajattelu. Dialogisten menetelmien avulla ongelmia voidaan ratkoa katsomalla niitä uusista näkökulmista.

Vaikuttavia kohtaamisia -teemakeskustelussa omakohtaisia kokemuksia kertoi Lotta-Sofia Saahko, joka on järjestellyt pappansa asioita omaishoitajana

Innostunut ja innovatiivinen joukkue

Erityisasiantuntijat

- asiakas- ja palveluohjaus
- iäkkäiden palvelut
- kuntoutus
- lasten ja perheiden palvelut
- maksuton ehkäisy
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- moniammatilliset työprosessit
- palvelujen saatavuus
- sosiaalihuolto

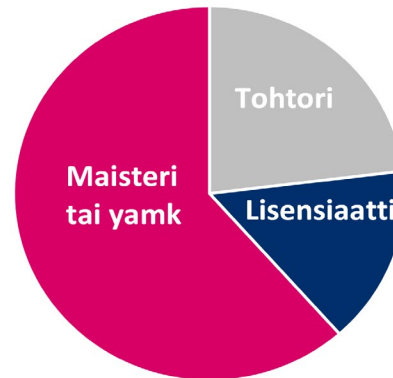
Toteuttamisen tukena

- hankejohto
- hankehallinto
- viestintä

Aluekoordinaattorit

- Etelä-Suomi
- Itä-Suomi
- Länsi-Suomi
- Pohjois-Suomi
- Sisä-Suomi

Koulutustausta

Sukupuolijakauma

23 naista ja 3 miestä

Perustiedot ohjelmasta
thl.fi/tulevaisuudensote

Ajankohtaista ohjelmasta
thl.fi/soteartikkeli

Ota yhteyttä
tulevaisuudensote@thl.fi

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus